

nových pachtýřů. Této zásadě neodpovídá výklad, o který se pokouší soud rekursní, maje za to, že článek VI. má na mysli jen ty nové pachtýře, kteří na pozemcích v době vyhlášení zákona t. j. dne 17. srpna 1922 sami nebo se svou rodinou již hospodařili. Dlužno se spíše přidati k názoru prvního soudu, že stačí, byla-li smlouva s novými pachtýři učiněna v době od 1. ledna do 17. srpna 1922, a že nesejde na tom, zda nový pachtýř v době vyhlášení zákona byl již ve skutečném užívání pachtovaného pozemku, nýbrž pouze na tom, chce-li a může-li sám nebo se svou rodinou na něm hospodařiti. To tím více, když — jak v dovolacím rekursu správně se vytyká — hospodářský rok se počíná pravidelně teprve 1. říjnem, takže nový pachtýř zpravidla 17. srpna 1922 nemohl ani ještě hospodařiti na pachtovaném pozemku, a starý pachtýř byl by mohl snadno zmařiti zákonodárcův úmysl tím, že se bezdůvodně a bezprávně zdráhal odevzdati pozemek novému pachtýři a takto mu umožniti hospodaření. Dobrovolnou úmluvou ve smyslu čl. VI. rozumí se samozřejmě dobrovolná úmluva s novým pachtýřem, která jest patrně míněna jako protiklad ke vnučenému pachtu dle § 63 předčlového zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 81 sb. z. a n. Vnučení pachtýři ve smyslu tohoto ustanovení zákona mají tedy ustoupiti starým pachtýřům, domáhajícím se obnovy pachtu, — jiným novým pachtýřům však se přiznává přednost před dosavadními pachtýři. O tom, že v tomto případě úmluva s novými pachtýři byla dobrovolná a že staří pachtýři nemají příčiny, by si stěžovali do toho, že pozemky nebyly jim znovu zadány, nelze důvodně pochybovati, zvláště když jest nesporno, že si propachtovatelka v dražebních podmínkách vymínila, že přidělí pozemky kterémukoliv dražiteli. Rovněž jest nesporno, že nové pachtýři (jimž byly pozemky dány do pachtu na šest let), chtějí sami obdělávati pachtované pozemky a nemají 8 ha vlastní a pachtované pudy. Jsou tu tedy veškeré předpoklady čl. VI. zákona ze dne 13. července 1922, čís. 213 sb. z. a n., pro které obnova pachtu jest vyloučena, i bylo proto vyhověti dovolacímu rekursu a změnou napadeného usnesení obnoviti usnesení prvního soudu. Otázkou, zda se s úmyslem zákonodárce, jak byl vyložen, srovnává ustanovení čl. III. (4) nařízení ze dne 3. listopadu 1922, čís. 311 sb. z. a n., netřeba se zde zabývati, poněvadž nařízení to platí jen pro území Podkarpatské Rusi a pro obnovy pachtu, které se staly v prodloužené lhůtě.

Čís. 2125.

Odebráním předaných kusů nezanikají proti železnici nároky z nákladní smlouvy i ohledně kusů ztracených.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1922, Rv II 64/21.)

Žalobkyni byl na zavazadlový lístek, znějící na 2 kusy, vydán dráhou pouze kus jeden. Žalobu o náhradu škody procesní soud první stolice zamítl, nevzav jednak za prokázáno, že žalobkyni byl vydán pouze jeden kus, a vycházeje kromě toho z právního názoru, že v tom, že scházel jeden kus, jest spatřovati zevní, ihned poznatelnou vadu, již po odebrání zboží nelze dle § 97 (1) žel. dopr. ř. již proti dráze uplatňovati. Odvolací soud žalobě vyhověl a uvedl, zjistiť, že žalobkyni

byl dráhou vydán pouze jeden kus, po právní stránce v důvodech: Ježto balík dlužno pokládati za ztracený na dráze za dopravy to jest od přijetí k dopravě až do odevzdání adresátovi (čl. 395 obch. zák., § 84 žel. dopr. ř.), jest dráha (železniční ústředí) povinna náhradou a to náhradou obecné ceny balíku (§ 43, 35, 88 žel. dopr. ř.). Že nárok žalobkyně po rozumu § 97 (1) žel. dopr. ř. jak prvý soud za to má, zanikl, v tom nelze prvému soudu přisvědčiti. Onen paragraf předpokládá, že zboží bylo odebráno a dopravné při odebrání placeno. Tyto předpoklady nenastaly, balík, jenž byl samostatným předmětem dopravy, nebyl odebrán a ani dopravné nebylo až při odebrání placeno; jak vidno z faktury, bylo dopravné hned při předání balíku jako expresního zboží (§ 43, 32 (4) dopr. ř.) k dopravě, tedy předem za placeno. Nemělo tedy ustanovení § 97 (1), žel. dopr. ř. pro tento případ místa a prvý soud, jsa jiného názoru, právně pochybil.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l d o v o l a n í.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací duved č. 4 § 503 c. ř. s., není opodstatněno. Dovolací soud sdílí právní názor odvolacího soudu, že v tomto případě nepřichází v úvahu ustanovení § 97 (1) žel. dopr. ř., podle něhož zanikají všechny nároky proti železnici z nákladní smlouvy, bylo-li zaplaceno dovozní a zboží odebráno. V tomto případě příjemcem veškerého zboží nebylo odebráno, neboť odvolací soud zjistil, že žalobkyni nebyly odevzdány oba balíky, označené v zavazadlové průvodce, nýbrž pouze jeden balík. Druhý balík se ztratil a proto nemohl býti odevzdán žalobkyni aniž mohl jí býti odebrán. Nejde zde ani o poškození ani o úbytek zboží, které obsahoval balík, nýbrž o částečnou ztrátu zásilky, o níž se zmíníve ustanovení čtvrtého odstavce § 97 žel. dopr. ř., že, chybí-li při dodání z několika předmětů, označených v témže nákladním listu jednotlivé kusy, může příjemce v potvrzení o příjmu uvést, že chybí tyto předměty. Z této poznámky jest zřejmo, že odebráním předaných předmětů nezanikají nároky proti železnici z nákladní smlouvy i ohledně ztracených kusů, jež může příjemce v potvrzení uvést. Jinak by tato výtku pro příjemce neměla žádného významu a již potvrzení o příjmu předaných kusů mělo by v zářetí zánik všech nároků proti železnici z nákladní smlouvy, zvláště i zánik nároku ohledně kusů, příjemci nepředaných. Odebráním odevzdáných předmětů není schválena ztráta ostatních, ježto slovy: »Bylo-li zboží odebráno,« rozumí se vzhledem k § 55 a násl. žel. dopr. ř. a čl. 392 obch. zák. o nákladním listu a o jeho obsahu zboží, označené ve společném nákladním listu aneb ve společné zavazadlové průvodce, a pouze odebráním tohoto zboží schvaluje se jeho doprava ve smyslu prvního odstavce § 97 žel. dopr. ř. a čl. 408 obch. zák.

Čís. 2126.

Byl-li podle tržové smlouvy proveden knihovní záznam vlastnického práva pro »konsorcium« »Národního domu v X.«, nemůže se spravení